

Przedmiot	Klasa	Temat lekcji	Data
Muzyka	VII	Stanisław Moniuszko i opera	27.03.2020r.

1. Przeczytaj tekst.

Stanisław Moniuszko żył w epoce romantyzmu – urodził się w 1819 r. Komponował przede wszystkim dzieła operowe i pieśni. Utwory te cieszyły się w Polsce wielką popularnością i odegrały bardzo ważną rolę w historii rodzimej muzyki. Artystę uważa się za twórcę polskiej opery narodowej.

Stanisław Moniuszko (1819–1872)
to jeden z najbardziej znanych
polskich kompozytorów.

Artysta mieszkał w Wilnie w latach 1840–1858.

Moniuszko został wychowany w duchu patriotycznym. Dzięki rodzicom i stryjom poznał historię Polski i rodzimą literaturę. Miał także okazję wysłuchać wspomnień wojennych ojca i jego braci – dawnych żołnierzy armii Napoleona Bonapartego. Wspólnie ze stryjem Kazimierzem często jeździł do Wilna, gdzie oglądał przedstawienia teatralne. W dzieciństwie nauczył się również wielu pieśni patriotycznych i ludowych. W późniejszych latach w swojej twórczości często nawiązywał do polskiego folkloru muzycznego.

Najważniejsze miejsce w twórczości Moniuszki zajmują opery. Kompozytor pragnął nadać tym widowiskom ojczysty, narodowy charakter. Nie było to łatwe – w XIX w. Polacy żyli pod zaborami, a ówczesne władze zwalczały przejawy patriotyzmu. Mimo to najśłynniejsze opery Moniuszki – *Halka*, *Straszny dwór* i *Hrabina* – ukazują polskie tradycje i zwyczaje oraz nawiązują do rodzimej muzyki ludowej i szlacheckiej.

Opera *Straszny dwór* do dziś jest często wystawiana na polskich scenach.

Akcja opery *Halka* rozgrywa się na Podhalu w XVIII w. Tytułową bohaterką jest wiejska dziewczyna nieszczęśliwie zakochana w bogatym szlachcicu.

Opera to rozbudowany spektakl muzyczny, podczas którego prezentowana jest muzyka wokально-instrumentalna. Składa się z występów solowych i zespołowych, np. chóralnych i baletowych. Aktorzy operowi śpiewają, a wykonywane przez nich pieśni nazywa się **ariami**.

Fabula przedstawienia operowego zostaje opisana w tekście określanym jako **libretto**. Muzykę do libretta tworzy kompozytor. Do najwybitniejszych twórców operowych należą: Wolfgang Amadeusz Mozart [czyt.: mocart], Gioacchino Rossini [czyt.: dżoakino rossini] oraz Giuseppe Verdi [czyt.: dżjuzeppe werdi].

2. Zadanie.

Zapisz w zeszytcie 3 najśłynniejsze opery Stanisława Moniuszki.